

FINLANDIYA'DA ECZACILIK

Finlandiya da son yıllarda serbest eczanelerin rehberlik hizmetlerindeki rolü artmıştır. Serbest eczaneler hastaların ilaçlarını ve ilaçların güvenli ve doğru kullanımını ile ilgili bilgileri edindiği sağlık bakım ve hizmet merkezi haline gelmiştir. Bir taraftan, serbest eczaneler sağlık bakımında rehberlik sağlar ve hastalığı önletken, diğer taraftan da gittikçe artan bir biçimde küçük veya daha ciddi hastalıkların tedavisinde hekimlerle birlikte çalışmaktadırlar. Serbest eczanelerin üstlendiği bu yeni rol, onların ilaçlar konusunda ilk elden bilgi verici ve ilaç dağıtımını sağlayıcı geleneksel rolünü de desteklemekte ve güçlendirmektedir.

Serbest eczanelerde, hastalara üniversite (Eczacılık Fakültesi) eğitimi görmüş personel hizmet sunmaktadır. Aldıkları yüksek standarttaki eğitim ve öğrenim, ilaç tedavisi ile ilgili sorularda hastaya danışmanlık yapmalarını sağlamaktadır. Eczanede hastalara verilen bilgiler, ilacın etki şeklini, dozajını, potansiyel yan etkilerini ve ilaç tedavisinin maliyetini içermektedir. Eczanelerin çoğunda sözlü bilgilerin yanında hastalar yazılı bilgi de edinebilmektedir. Hastalara verilen hizmetin gereği olarak reçetesiz ilaçlar muntazam bir şekilde büyüyerek reçeteli ilaçların yerini almaktadır. Halkın uzun süreli eğitimi ve bilinçlendirilmesi, reçeteli ilaçların yerini reçetesiz ilaçların almasına olanak sağlayacak ve böylece bu ilaçlar halk için daha kolay ulaşılabilir olacaktır. Kendi kendine bakımın geliştirilmesi sonucu toplumun sağlık bakım maliyeti azalabilecektir. Eczacı denetimindeki başarılı bir ilaç terapisi diğer sağlık bakımı masraflarını da azaltmaktadır. Finlandiya'da hipertansif bir hastanın bir yıllık ilaç masrafı bir günlük hastane masrafına karşılık gelmektedir. İlaç tedavisinin her zaman için hastanede yapılan tedaviden daha ucuz olması tabii ki hastanın yararına. Katı bir fiyat kontrolü nedeniyle ilaç fiyatları diğer sağlık bakım masraflarının gerisinde kalmıştır. Gelecekte serbest eczanelerin ilaç tedavisini izlemekteki rolü her zamankinden daha önemli hale gelecektir. Finlandiya Eczacıları Birliği'nin hazırladığı "2002 Yılı Eczacılığı Geliştirme Programı"na göre serbest eczaneler, hastaların ihtiyaçlarının en ön planda tutulduğu, yüksek mesleki standartlara sahip, kendi kendine bakım ve sağlık eğitiminin önemini altını çizen kuruluşlar olacaktır.

Finlandiya eczanelerinde hastalara verilen önem onlara ilaçlar konusunda uzman elemanlar tarafından hizmet sunulması sonucunu doğurur. Finlandiya, kendi kendine tedavi için kullanılan reçetesiz ilaçların seçimi ile güvenli ilaç temininin ve eczanede çalışan personelin eğitim standartlarının en yüksek olduğu ülkedir. Finlandiya'daki ilaç fiyatları Avrupa ortalamasının altındadır. Serbest eczane yoğunluğu 6400 kişiye bir eczane olacak şekildedir ki bu Avrupa ortalamasıdır. Finlandiya'da 01.01.1996 tarihi itibarıyla 583 özel serbest eczane, 188 şube, 1 Helsinki Üniversitesi eczanesi ve 16 subesiyeli birlikte toplam 788 eczane vardır. İskandinav ülkeleri arasında en yüksek eczane

yoğunluğu ve en uzun açık kalış süresiyle eczane hizmetleri herkes için kolaylıkla erişilebilir durumdadır. Eczaneler Finlandiya'daki sağlık bakım hizmetinin ayrılmaz bir parçasıdır. Finlandiya'da 583 eczane sahibi toplumun ilaç temininden sorumludur. Meslek İçi Eğitimin sürdürülmesi Finlandiya eczanelerindeki uzmanlık seviyesinin devamını sağlamaktadır.

Hastaların gereksiz yere beklemeden ilaçlarını temin edebilmelerini sağlayacak tam hizmet ilkesinden hareketle, serbest eczaneler geniş ve çeşitli ilaç seçeneklerine sahiptir. 1994 yılında serbest eczaneler tarafından 29.3 milyon reçete karşılanmıştır. Araştırmalar ihtiyaç duyulan ilaçların % 98.4'ünün hemen, %99.4'ünün de aynı gün içinde temin edildiğini göstermektedir.

Finlandiya'da 3700 kadar kayıtlı farmasötik ürün bulunmakta ve bunun 3000 kadarını reçeteli ilaçlar oluşturmaktadır. Bu preparatlar 900 farklı etken madde içermektedir. İlaç satışları serbest eczanelerin satışlarının %90'ını oluşturmaktadır. Eczaneler ayrıca sargılar, ilaç kullanımında gerekli olacak medikal malzeme, beslenme preparatları, bitkisel ilaçlar ve diğer doğal ürünler gibi çeşitli sağlık bakım cihazları satmaktadır.

Serbest Eczanelerin Ruhsatlandırılması:

Ulusal Sağlık ve Yardım Bakanlığı, uygun bulunan adaya serbest eczane lisansı verir ve eczanenin çalışmalarını takip eder.

Bir serbest eczane ruhsatı, eczaneyi, o yöre halkının ihtiyaçlarını karşılamak üzere yeterli ilaç, teçhizat ve ilaç kullanımı için gerekli malzeme stoğu yapmaya zorunlu kılar. Serbest eczaneler ayrıca, ilaçların güvenliğini sağlayacak, hastalara hizmet verecek ve eczanedeki işlerin iyi yürütmesini sağlayacak yeterli sayıda personel istihdam etmeye zorunludur. Eczane personeli ve şube eczaneler ilacın hastaya verildiği anda hastanın ilacı doğru ve güvenli kullanacağı konusunda emin olmalıdır.

Serbest eczane ruhsatıyla birlikte gelen bazı zorunluluk ve sorumluluklar, ilaçların güvenli ve uygun dağıtımını sağlayacak özel bilgiler gerektirmektedir. Eczacılığın yüksek mesleki standartlara ulaşması amacıyla eczane ruhsatı için bir ön koşul olarak Eczacılık Lisans derecesine sahip olunması gerekmektedir.

Finlandiya Eczacıları Birliği:

Finlandiya Eczacıları Birliği, eczane sahiplerinin çıkarlarını gözetir. İlaç Endüstrisi İşverenler Konfederasyonu'nun bir üyesi olan Eczacılık İşverenleri Birliği işveren olarak bir eczacının çıkarlarını korumaktadır.

Finlandiya Eczacıları Birliği, eğitim, bilgi dağıtımını gibi meslekle ilgili konularda serbest eczanelere ve eczane sahiplerine hizmet vermekte ve genel olarak onların çıkarlarını gözetmektedir. Finlandiya Eczacıları Birliği aktif olarak Avrupa eczacı birliklerinin ortak bir yapısı olan EuroPharm Forum'un ve WHO'nun çalışmalarına ve Avrupa Birliği Eczacılık Grubu'nun çalışmalarına katılmaktadır. Birlik aynı zamanda İskandinav Eczacıları Birliği'nin Avrupa sekreteriyasına da üyedir.

* The Association of Finnish Pharmacies- Pharmacy 2002'den çeviren Mustafa Demir